

Grøngødning

i økologisk kernefrugt

Brugen af konventionel organisk gødning strammes i økologisk dyrkning og vil formentlig blive udfaset på et tidspunkt. Grøngødning i træækken demonstreres som et muligt alternativ

✍ Hanne Lindhard Pedersen,
HortiAdvice,
hlp@hortiadvise.dk

📷 Lars Møller og Hanne Lindhard

Arealerne med danske økologiske æble- og pæreplantager er steget. I 2023 er det totale areal med økologiske plantager gjort op til henholdsvis 573 ha og 43 ha. Dette svarer til 42 procent af æblearealet og 15 procent af pærearealet. I 2018 var de tilsvarende tal på henholdsvis 29 og 10 procent.

Gødskning

Økologiske æble- og pæretæer er permanente afgrøder, som typisk dyrkes

med kløvergræsstriber i kørebanen og med ekstra tilførsel af organisk, konventionel gødning i træækken om foråret. Det er imidlertid vanskeligt at styre frigivelsen af kvælstof fra organisk gødning. Generelt er gødningsniveauet ofte for lavt i økologiske plantager, hvilket fører til lave udbytter.

Da brugen af konventionel organisk gødning er under udfasning, må vi finde andre metoder til at gødske træerne i økologiske frugtplantager. Vi vil gerne have den største mængde tilgængeligt kvælstof fra omkring blomstring til sidst i juli. Derefter er det ikke ønskeligt med ret meget tilgængeligt kvælstof til træerne. Hvis tilgængeligheden af kvælstof er stor sidst på sommeren og efteråret, giver det grønne frugter samt en sen afmodning af væksten og dermed større risiko for vinterfrostska-der. Desuden

kan et højt kvælstofniveau i træerne om efteråret betyde en større risiko for problemer med frugttrækraft.

Grøngødning

Det er et problem at finde tilgængeligt økologisk, organisk gødning til de økologiske æble- og pæreplantager. Derfor er det nødvendigt at få introduceret og demonstreret brugen af grønngødning i økologisk produktion, så vi kan lære at bruge grønngødning i stedet for konventionel organisk gødning.

Da gødningsniveauet i økologisk kernefrugt oftest er for lavt, resulterer det som regel i et lavere udbytte og mindre modstandsdygtighed overfor frostska-der.

Produktion af grønngødning på et nærliggende areal med slet, opsamling og evt. opbevaring til næste forår er en besværlig proces. Grønngødning sået samme år som det skal bruges, er først klar til første slet tidligst i maj, og det er for sent til at kunne bruges til forårsgødskning af frugttræer.

Blomsterknopper

Formålet med et nyt treårigt projekt er at demonstrere, hvordan brug af hurtigvirkende grønngødning kan forbedre gødningstilstanden i økologisk æble- og pæredyrkning.

En bedre gødningstilstand i foråret og først på sommeren betyder også, at dannelsen af blomsterknopper til det følgende år øges. Desuden betyder en

I det nye projekt bliver vinterærter sået i træækken i æbler og pærer i efteråret. Efter overvintring og vækst næste forår, skal ærterne nedmuldes omkring 1. maj, hvorved det opsamlede kvælstof frigives.

bedre gødningstilstand, at træerne bliver mere hårdføre for blomstringsfrost i foråret. Blomsterknopperne har en bedre kvalitet og dermed hårdførhed over for frost, når gødningstilstanden forbedres. I nogle år har vi set, at blomstringsfrosten har ramt hårdest i økologiske plantager. Sandsynligvis på grund af svage blomsterknopper.

Demonstration hos tre avlere

Projektet skal demonstrere virkningen af såning af vinterærter i oktober/november i trærækken og nedmuldning af ærterne det følgende år sidst i april, kort før blomstring. Vinterærter er kvælstof-samlende.

Metoden kræver, at der laves et godt såbed i trærækken. Dette skal ske ved fræsning lige efter høst og en gang mere lige før såning. Såning i trærækken udføres i demonstrationen med en enrækket såmaskine. Hvis demonstrationen viser, at metoden er brugbar, findes der større, tilsvarende såmaskiner, som kan sidemonteres på en traktor.

Ideen er, at vinterærterne, som er mere frosttolerante end alm. ærter, skal spire og gro om efteråret og overvintre for derefter at komme med en kraftig vækst

Grøngødning sået i trærækken kræver både forberedelse af såbed og udstyr til såning i rækken. I demonstrationen anvendes en enrækket såmaskine med forskydbart håndtag.

næste forår. Dernæst skal ærterne nedmuldes omkring 1. maj, hvorved det opsamlede kvælstof frigives. Hos de tre forsøgsværter skal metoden sammenlignes med plantagens normale gødsknings- og renholdelsesmetode. I projektet tages Nmin prøver og bladprøver, og vi følger udbyttet i de forskellige demonstrationer. ■

Projektet

- Projektet er finansieret af Fonden for økologisk Landbrug og forventes at løbe i tre år.
- 2023 er første projektår.

Fonden for **økologisk landbrug**